

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru).

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru).

DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către recurentul Valeriu Mitrofan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Mitrofan
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Nadejda Agatii cu privire la
repararea prejudiciului moral și material, precum și obligarea de a aduce scuze oficial,
împotriva încheierii din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de către apelantul Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 09
decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 21 octombrie 2019, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată
(ulterior concretizată) împotriva Ministerului Justiției al RM și Nadejda Agatii cu privire
la repararea prejudiciului moral și material, precum și obligarea de a aduce scuze oficial.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 decembrie 2020, apelantul
Valeriu Mitrofan, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea
hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea
unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii.

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii
de apel declarate de către apelantul Valeriu Mitrofan, împotriva hotărârii din 09
decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un
termen-limită de până la 30 aprilie 2021, ora 16.00, pentru lichidarea neajunsurilor și
anume, prezentarea cererii de apel motivate. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc
restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de
procedură civilă (f.d. 118-119).

Prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul
declarat de către apelantul Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020
a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în termenul acordat a
neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 27 septembrie 2021, recurentul Valeriu Mitrofan, a declarat recurs împotriva

încheierii din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, remiterea cauzei la rejudicare, în ordine de apel.

În motivarea recursului, recurentul Valeriu Mitrofan, a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

De asemenea, recurentul a invocat imposibilitatea recepționării încheierii din 26 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate și a încheierii din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat, or, începând cu data de 18 ianuarie 2021 și până la 14 aprilie 2021, s-a aflat în arest preventiv, iar din 14 aprilie 2021 până la 17 iulie 2021, s-a aflat în arest la domiciliu, cu impunerea restricțiilor, inclusiv în privința folosirii rețelelor de socializare și a corespondenței.

Mai mult, recurentul a afirmat că, a făcut cunoștință cu încheierile instanței de apel sus-menționate, tocmai la 27 septembrie 2021, atunci când a avut posibilitate să acceseze pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Recurentul a opinat că, prin acțiunile sale, instanța de apel i-a îngădit accesul liber la justiție și la soluționarea justă și corectă a litigiului în cauză, fapt ce contravine Constituției Republicii Moldova, Codului de procedură civilă, precum și practicii CEDO.

Până la examinarea cererii de recurs, nu a fost depusă nici o referință.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că, copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 31 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.127), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de către recurentul Valeriu Mitrofan și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudicare la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

Astfel, instanța de recurs relevă că soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Valeriu Mitrofan, nu poate fi menținută, acțiunile instanței de apel urmând a fi apreciate ca un formalism excesiv, care îngreșește accesul justițiabilului la justiție.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudicare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva Ministerului Justiției al RM și Nadejda Agatii cu privire la repararea prejudiciului moral și material, precum și obligarea de a aduce scuze oficial, a fost pronunțat la 09 decembrie 2020 (f.d. 94).

Hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către Valeriu Mitrofan, în acest sens depunând la 10 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, cerere de apel nemotivată (f.d.99-100).

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către apelantul Valeriu Mitrofan, împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un termen-limită de până la 30 aprilie 2021, ora 16.00, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea cererii de apel motivate. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 118-119).

Prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către apelantul Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel (f.d. 124-126).

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul neînălăturării în termenul-limită acordat a neajunsurilor depistate, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În continuare, Colegiul reiterează că, încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate, a fost comunicată apelantului la 30 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, și, repetat, la 04 mai 2021 (f.d. 121), la adresa electronică indicată expres de către recurentul-apelant Valeriu Mitrofan – valeriu.mitrofan@mail.ru (f.d. 120).

Tot actele cauzei denotă și faptul că, în privința recurentului Valeriu Mitrofan, a fost intentată și o cauză penală, fiind învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată măsura preventivă – arestarea preventivă potrivit procesului-verbal de reținere din 18 ianuarie 2021, ulterior fiindu-i prelungită măsura preventivă dată pînă la data de 14 aprilie 2021. Totodată, prin încheierea din 14 aprilie 2021, i-a fost modificată măsura preventivă în arest la domiciliu la aceeași dată, iar prin încheierea din 14 iulie 2021, i-a fost modificată măsura preventivă – arestul la domiciliu în liberarea provizorie sub control judiciar pînă la data de 15 septembrie 2021 (f.d. 221, 222, 223, 224 – în copie).

Or, în asemenea circumstanțe, Colegiul constată că, recurentul-apelant Valeriu Mitrofan, a fost în imposibilitate de a face cunoștință, precum și de a recepționa încheierile din 26 martie 2021 și, respectiv din 27 mai 2021, emise de Curtea de Apel Chișinău, din motiv că, potrivit f.d. 222, 223, 224 – recurentului, în perioada aflării sub

măsura preventivă, i-au fost stabilite un șir de restricții și obligații, printre care și interzicerea de a ieși din locuință (r-nul XXXXX, s. XXXXX), limitarea convorbirilor telefonice, recepționarea și expedierea trimerilor poștale, utilizarea altor mijloace de comunicare etc.

Or, potrivit materialelor dosarului, încheierile din 26 martie 2021 și, respectiv din 27 mai 2021, emise de Curtea de Apel Chișinău, au fost expediate prin poșta electronică recurentului Valeriu Mitrofan, anume în intervalul de timp în care acesta sa aflat sub măsura preventivă aplicată de către instanța de judecată – Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

În acest context, Colegiul apreciază ca fiind o limitare a accesului liber la justiție a apelantului-recurent, or, în circumstanțele menționate supra, acesta, a fost în imposibilitate de a înlătura în termenul acordat neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 26 martie 2021.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia în condițiile sus-enunțate, nu ar constitui pentru Valeriu Mitrofan decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, relevat și în jurisprudența CtEDO, Colegiul relevă că circumstanțele relatate impun casarea încheierii instanței de apel.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către recurentul Valeriu Mitrofan.

Se casează încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Nadejda Agatii cu privire la repararea prejudiciului moral și material, precum și obligarea de a aduce scuze oficial, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat